

TER INFORMATIE

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn**Auteur**

10.2.e

T 070 10.2.e

10.2.e @minlnv.nl

Datum

11 juni 2020

Kenmerk

DGA-DAD / 20165801

nota

Fokverbod nertsen en verhinderen ruimen

Kopie aan

10.2.e

Bijlage(n)**Parafenroute****DAD / directeur**

L. Hendrix

DAD / MT lid

10.2.e

LNV / CVO

10.2.e

WJZ / team coordinator

10.2.e

BPZ-paraaf

Aanleiding

Er zijn sinds 22 april 2020 op 13 nertsenbedrijven besmettingen met SARS-CoV-2 vastgesteld. Deze bedrijven zijn geruimd. Tijdens het debat op 10 juni jl. is de vraag gesteld of de minister van LNV een fokverbod kan instellen voor nertsen of andere diersoorten die gevoelig zijn voor infectie en mogelijk een reservoir (kunnen gaan) vormen. In deze nota worden de opties van een dergelijk verbod aangegeven.

Tevens wordt in deze nota ingegaan op een andere punt dat tijdens dit debat aan de orde kwam, namelijk over de mogelijkheid om ruiming door te zetten als de rechter heeft aangegeven deze op te schorten vanwege een voorlopige voorziening.

Advies

U kunt kennis nemen van de nota.

Kernpunten tijdelijk fokverbod

- Een fokverbod bij nertsen voorkómt dat er nieuwe (gevoelige) dieren op een bedrijf worden geboren en dat een bedrijf in korte tijd vijf tot zes keer zo groot wordt.
- Voor nertsen heeft op dit moment een fokverbod geen zin. De dekking vindt pas weer volgend voorjaar plaats. 11.1
- Het nu aankondigen dat een fokverbod komend voorjaar (2021) in de rede ligt, als daartoe wegens CoV-2 aanleiding is, kan houders van geruimde bedrijven mogelijk ontmoedigen hun bedrijf te herbevolken. Vroegtijdig

Ontvangen BPZ

aankondigen is alleen zinvol als dit gepaard gaat met het tot stand komen van een stoppersregeling.

- Voor andere diersoorten buiten reikwijdte

Kernpunten doorzetten ruimen tijdens een bezwaarprocedure

- Het besluit tot ruimen wordt genomen door de minister van LNV.
- Het staat iedere burger vrij hiertegen bezwaar te maken.
- Als de rechter de ruiming opschort vanwege zo'n bezwaar, dan is de Minister niet bevoegd de ruiming hoe dan ook door te zetten.

Toelichting tijdelijk fokverbod

Nertsen

De juridische grondslag voor het instellen van een fokverbod is Art. 17 van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren. Dit artikel biedt de minister de bevoegdheid om een fokverbod te treffen met het oog op de voorkoming van de verspreiding van een besmettelijke dierziekte, zolang dat nodig is voor de diergezondheid of volksgezondheid.

De nertsen worden eenmaal per jaar gedekt, in het voorjaar. De pups van 2020 zijn al geboren en worden binnenkort gespeend. Nu een fokverbod instellen draagt niet bij aan het voorkómen van verspreiding van CoV-2 op dit moment, tenzij op enigerlei wijze nertsen toch in het najaar kunnen worden gedekt. Dat is niet waarschijnlijk aangezien de nertsen pas weer vruchtbaar worden in het voorjaar. Hoe de situatie in 2021 is kan niet worden voorspeld.

Als er volgend jaar nog besmettingen zijn, kan een fokverbod dan wel bijdragen aan het voorkomen van verspreiding. Dat verbod kan dan in januari 2021 worden opgelegd, als meer duidelijk is over de situatie op dat moment.

Een andere reden voor LNV om een fokverbod in te stellen of aan te kondigen dat er in januari 2021 een verbod komt is om nertsenhouders wier bedrijven nu zijn geruimd te ontmoedigen na vrijgave van hun bedrijf nertsen aan te kopen en hun bedrijf opnieuw vol te zetten en dus een herstart te maken. U zou kunnen aangeven dat als er in januari 2021 nog virus in Nederland is u dan een fokverbod kunt instellen. Als houders dat weten zou dat voor hen een overweging kunnen zijn de stal niet nu al te herbevolken. Zekerheid over de beslissing van individuele houders is echter niet te geven.

11.1

Andere diersoorten

buiten reikwijdte

Kenmerk

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Toelichting bij doorzetten ruiming tijdens bezwaarprocedure

- Voor de preventie en bestrijding van besmettelijke dierziekten heeft de Minister van LNV de bevoegdheid om op zeer korte termijn maatregelen te treffen.
- Regelgeving kan onmiddellijk in werking treden, na bekendmaking op het internet (artikel 31 Gwwd).
- Besluiten, waarbij bestrijdingsmaatregelen worden opgelegd, kunnen terstond worden genomen en ter uitvoering worden gebracht. De wet maakt het mogelijk om dit te doen, voordat het besluit op schrift is gesteld (art. 21 lid 3 Gwwd).
- Dit laat onverlet dat belanghebbenden het recht hebben om besluiten en handelen van de overheid door de rechter te laten toetsen (art. 6 EVRM; recht op een eerlijk proces).
- Dat maakt ook dat een burger de gelegenheid moet hebben om, voordat de overheid maatregelen treft die niet meer te herstellen zijn, een voorlopige voorziening kan verzoeken bij de rechter om de uitvoering van de maatregel te schorsen totdat een rechter inhoudelijk over een bezwaar of beroep heeft beslist.

- Een rechter zal daarbij bezien in hoeverre het belang dat met de maatregel wordt beschermd, afgezet tegen het belang van de aanvrager, schorsing van de tenuitvoerlegging verdraagt. De ervaring leert dat een rechter, zo nodig daartoe aangespoord door de overheid of de aanvrager van een voorziening, op zeer korte termijn een beslissing hierover kan nemen.
- De voorlopige voorziening over de ruiming van nertsen heeft dit laten zien.
- 11.1
- In het geval dat een rechter bij voorlopige voorziening zou oordelen dat het niet nodig is de maatregel onmiddellijk ten uitvoer te leggen, dan heeft de overheid zich daaraan te houden.
- Daarvan zou sprake kunnen zijn in een situatie waarin er op voorhand ernstige twijfel is over een besmetting of verdenking, of over de noodzaak om snel in te grijpen.